

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia2014 r.

**w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin
wielodzietnych**

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z 2012 r. poz. 1544 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 509) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, zwanego dalej „programem”.

§ 2. 1. Do korzystania z programu uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej, przez których rozumie się rodzica, w tym rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, małżonka rodzica oraz dziecko, w tym dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154 i 866).

2. Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu.

3. Rodzic, który nabył uprawnienia wynikające z programu, nie traci tych uprawnień, pomimo wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu, chyba że sąd ograniczył lub odebrał mu władzę rodzicielską. Rodzic nie traci uprawnień wynikających z programu, jeżeli sąd nie ograniczył lub nie odebrał mu władzy rodzicielskiej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

4. Dziecko, które nabyło uprawnienia wynikające z programu, zachowuje prawo do korzystania z programu odpowiednio przez okres, o którym mowa w § 3 ust. 1, pomimo zmian w liczbie dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej.

§ 3. Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę mającą na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej;

- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

§ 4. 1. Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej jest Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, zwana dalej „Kartą”, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

2. Karta zawiera: imię oraz nazwisko członka rodziny wielodzietnej, jej zdjęcie, termin ważności Karty, numer Karty, logo programu oraz hologram.

3. Numer Karty nadaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

4. Numer Karty składa się z 15 cyfr, z których 7 pierwszych cyfr stanowi identyfikator danej gminy ustalony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.¹⁾), następne 6 cyfr stanowi numer kolejno przypisany członkowi rodziny wielodzietnej, a 2 ostatnie cyfry odpowiadają liczbie dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej.

5. W przypadku, gdy w gminie jest wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym, gmina może:

- 1) wykorzystać Kartę, jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych lub
- 2) zmienić rewers Karty w taki sposób, aby stanowiła ona także dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych.

§ 5. Karta jest przyznawana każdemu z członków rodziny wielodzietnej, który:

- 1) posiada obywatelstwo polskie oraz miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) posiada miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest obywatelem jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 161, z 2001 r. Nr 12, poz. 100 i Nr 157, poz. 1840, z 2002 r. Nr 177, poz. 1459, z 2003 r. Nr 208, poz. 2022, z 2004 r. Nr 254, poz. 2535, z 2005 r. Nr 206, poz. 1706, z 2006 r. Nr 36, poz. 246 i Nr 214, poz. 1577, z 2007 r. Nr 192, poz. 1386, z 2008 r. Nr 215, poz. 1358, z 2009 r. Nr 202, poz. 1559, z 2010 r. Nr 257, poz. 1727, z 2012 r. poz. 403 i 1389 oraz z 2013 r. poz. 1585.

Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członków ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z późn. zm.²⁾), posiadających prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) jest cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
 - a) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - b) uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 4) jest cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
 - a) zezwolenia na osiedlenie się,
 - b) zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573, z późn. zm.³⁾).

§ 6. 1. Karta jest wydawana:

- 1) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony,
- 2) dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia – do ukończenia 18. roku życia,
- 3) dziecku powyżej 18. roku życia – do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 3, nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia,
- 4) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18. roku życia – na okres ważności orzeczenia,
- 5) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka,
- 6) osobie, o której mowa w art. 37 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – na czas pozostawania

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531 oraz z 2011 r. Nr 92, poz. 532.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 191, poz. 1133, z 2012 r. poz. 589 i 769 oraz z 2013 r. poz. 628.

w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 3 – nie dłużej jednak niż na okres 5 lat, w przypadku osób, o których mowa w pkt 2 i 5 albo 15 lat, w przypadku osób, o których mowa w pkt 1, 3, 4 i 6.

§ 7. Zmiana danych osobowych członka rodziny wielodzietnej wymaga wydania duplikatu Karty.

§ 8. Karta oraz duplikat Karty wydawane są bezpłatnie.

§ 9. 1. Karta przyznawana jest na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

2. Duplikat Karty wydawany jest na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

3. Składając wniosek o przyznanie Karty okazuje się oryginały lub odpisy, w szczególności, następujących dokumentów:

- 1) w przypadku rodzica i małżonka rodzica – dokument potwierdzający tożsamość;
- 2) w przypadku dzieci w wieku do ukończenia 18. roku życia – akt urodzenia lub dokument potwierdzający tożsamość;
- 3) w przypadku dzieci w wieku powyżej 18. roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz zaświadczenie ze szkoły lub szkoły wyższej o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;
- 4) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18. roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 5) w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – postanowienie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 6) w przypadku osób, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zaświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

4. Składając wniosek o wydanie duplikatu Karty okazuje się dokument potwierdzający tożsamość lub, w przypadku dziecka, oryginał lub odpis aktu urodzenia.

5. Zdjęcie zawarte w Karcie jest wykonywane przez pracownika jednostki organizacyjnej gminy, za pośrednictwem której program jest realizowany, chyba że do wniosku zostanie załączone zdjęcie o wymiarach 35 x 45 mm, odzwierciedlające aktualny wizerunek osoby, której wniosek dotyczy, przedstawiające tę osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami.

6. Pracownik jednostki organizacyjnej gminy, za pośrednictwem której program jest realizowany, może skopiować okazane dokumenty oraz uwierzytelnić kopie.

7. Wzór wniosku o przyznanie Karty oraz wydanie jej duplikatu stanowi załącznik nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 10. 1. Kartę przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

2. Przyznanie karty nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika tej jednostki do przyznania Karty.

4. Program nie może być realizowany za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej, chyba że w gminie, przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, został wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym realizowany w ośrodku pomocy społecznej.

5. Hologram do Karty dostarcza wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta minister właściwy do spraw rodziny, za pośrednictwem upoważnionego pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny, na podstawie zgłoszonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zapotrzebowania.

§ 11. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydając Kartę informuje członka rodziny wielodzietnej o przysługujących jej uprawnieniach poprzez wskazanie strony internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny, na której zamieszczony jest wykaz uprawnień przysługujących na podstawie programu.

§ 12. 1. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu, członek rodziny wielodzietnej jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. W przypadku stwierdzenia przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta utraty uprawnień do korzystania z programu posiadacz Karty zobowiązany jest do niezwłocznego zwrotu Karty.

3. Stwierdzenie utraty uprawnień do korzystania z programu nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

§ 13. 1. Osoba korzystająca z uprawnień przysługujących na podstawie programu, niebędąca osobą uprawnioną do korzystania z programu, zobowiązana jest do zwrotu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta kwoty odpowiadającej równowartości zniżek, które zostały jej nienależnie udzielone.

2. Nienależnie udzielone zniżki oraz ich wartość ustala, w drodze decyzji administracyjnej, wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

3. Kwotę, o której mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta zwraca instytucji podległej właściwemu ministrowi lub podmiotowi innemu niż instytucja podległa właściwemu ministrowi, które nienależnie udzieliły zniżek.

§ 14. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta są zobowiązani do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw rodziny, za pośrednictwem dostarczonego przez niego oprogramowania, sprawozdań z realizacji programu, w terminie do dnia 30 stycznia i 31 lipca.

2. Sprawozdanie zawiera informacje na temat:

- 1) liczby wydanych Kart;
- 2) liczby rodzin wielodzietnych korzystających z programu;
- 3) liczby dzieci wchodzących w skład rodzin wielodzietnych korzystających z programu;
- 4) wydatków poniesionych na realizację programu.

§ 15. 1. Przystąpienie do programu podmiotów innych niż instytucje podległe właściwym ministrom następuje na podstawie porozumienia zawartego z ministrem właściwym do spraw rodziny albo właściwym miejscowo wojewodą.

2. W przypadku zawarcia porozumienia przez wojewodę, przekazuje on niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw rodziny kopię zawartego porozumienia.

3. Minister właściwy do spraw rodziny oraz wojewoda mogą odmówić przystąpienia do programu albo usunąć z programu podmiot, o którym mowa w ust. 1, w szczególności ze względu na sprzeczność oferowanych dóbr lub usług z celem programu.

§ 16. 1. Podmiot, który przystąpił do programu oraz podległa właściwemu ministrowi instytucja, w której zostały przyznane rodzinom wielodzietnym uprawnienia mogą posługiwać się, w szczególności w materiałach reklamowych oraz informacyjnych, znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”.

2. Wzór znaku, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 17. Wzór logo programu stanowi załącznik nr 4 do niniejszego rozporządzenia.

§ 18. 1. Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

2. Gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia zadań wynikających z realizacji programu.

§ 19. 1. Program oraz koszt jego obsługi przez gminy i ministra właściwego do spraw rodziny jest finansowany ze środków z budżetu państwa na realizację pomocy społecznej.

2. Podział środków budżetu państwa dla gmin jest dokonywany przez wojewodów.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w stosunku do podmiotów innych niż instytucje podległe właściwym ministrom, które przystąpiły do programu.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, zwanego dalej „programem”, ustanowionego w uchwale Rady Ministrów Nr.../2014 w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, zarówno przez właściwych ministrów, jak i przez inne podmioty, w tym niepubliczne, które mogą zapewnić rodzinom wielodzietnym szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności.

Proponuje się, aby beneficjentami programu byli członkowie rodziny wielodzietnej, czyli rodziny z co najmniej trojgiem dzieci na wychowaniu, bez względu na jej dochód. Za członków rodziny wielodzietnej uznaje się rodzica (zarówno matkę, jak i ojca), jego małżonka oraz pozostające na ich utrzymaniu co najmniej troje dzieci w określonym wieku. Pod pojęciem rodzica należy rozumieć także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Natomiast zaproponowana definicja dziecka obejmuje również dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletniego wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej, pozostającego w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154 i 866).

Narzędziem identyfikującym rodziny wielodzietne stanie się Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, zwana dalej „Kartą”, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Analogicznie do przedstawionego rozwiązania również duplikat Karty wydawany będzie bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Wzór wniosku o wydanie Karty oraz jej duplikatu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Karta będzie narzędziem zindywidualizowanym. Zostanie na niej umieszczone zdjęcie członka rodziny wielodzietnej, jej imię i nazwisko, liczba dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej, którym przysługują uprawnienia na podstawie programu, numer Karty, termin jej ważności, logo programu oraz hologram. Zmiana danych osobowych członka rodziny wielodzietnej wymagać będzie wydania jej duplikatu.

Składając wniosek trzeba będzie okazać oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających stanowiąc rodzinę wielodzietną.

W przypadku rodzica uprawnienia wynikające z programu przysługiwać będą bezterminowo, co oznacza że rodzic raz nabywając uprawnienia, nie będzie mógł ich utracić, poza przypadkiem ograniczenia lub pozbawienia go przez sąd władzy rodzicielskiej. Jednakże rodzic nie utraci uprawnień wynikających z programu, jeżeli zachowa pełnię władzy rodzicielskiej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

Dziecko natomiast zachowa uprawnienia do korzystania z programu pomimo zmian w liczbie dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej do ukończenia wieku uprawniającego do korzystania ze szczególnych uprawnień przyznanych na podstawie programu.

Rodzicom oraz małżonkowi rodzica oraz pełnoletnim dzieciom Karta będzie wydawana nie dłużej niż na okres 15 lat. W przypadku dziecka poniżej 18. roku życia karta będzie wydawana na okres 5 lat.

W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności. Zatem Karta będzie wydawana w przypadku dziecka:

- 1) małoletniego – nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia;
- 2) pełnoletniego – nie dłużej niż do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej zgodnie z terminem wskazanym w okazanym zaświadczeniu, maksymalnie jednak do ukończenia 25. roku życia;
- 3) legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18. roku życia – nie dłużej niż na okres ważności orzeczenia;
- 4) umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej – nie dłużej niż na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 5) pozostającego w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – nie dłużej niż na czas pozostawania w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej zgodnie z terminem wskazanym w okazanym zaświadczeniu.

Po upływie wyżej wskazanych terminów członek rodziny wielodzietnej będzie mógł wystąpić ponownie z wnioskiem o przyznanie Karty, pod warunkiem, że będzie spełniał warunki uprawniające do korzystania z programu.

Jeżeli w gminie został wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym, gmina może wykorzystać Kartę, jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych lub zmienić rewers Karty w taki sposób, aby stanowiła ona dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych.

Organem uprawnionym do przyznawania Karty został wójt, burmistrz lub prezydent miasta, który może w tym zakresie upoważnić – w formie pisemnej – inne osoby, z tym jednak zastrzeżeniem, że program, co do zasady, nie będzie mógł być realizowany za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej. Taka możliwość będzie istniała, jeżeli przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, na terenie danej gminy zostanie wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym realizowany w ośrodku pomocy społecznej. Rozwiązanie takie zostało przyjęte z uwagi na specyficzny charakter tych jednostek, które wśród swoich zadań mają przede wszystkim prowadzenie pracy socjalnej i organizację oraz świadczenie usług socjalnych głównie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wskazać należy, że program nie ma charakteru stricte socjalnego i z takowym nie powinien być kojarzony.

Hologram do Kart dostarczać będzie, na podstawie zgłoszonego uprzednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zapotrzebowania, minister właściwy do spraw rodziny, za pośrednictwem upoważnionego pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny.

Na członka rodziny wielodzietnej został nałożony obowiązek niezwłocznego poinformowania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o wystąpieniu zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu. W przypadku stwierdzenia utraty uprawnień – Karta będzie podlegać zwrotowi. Natomiast w przypadku korzystania z uprawnień wynikających z programu przez osobę do tego nieuprawnioną będzie ona zobowiązana do zwrotu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta równowartości zniżek, które zostały jej nienależnie udzielone. Zwrócona przez osobę nieuprawnioną kwota podlegać będzie następnie zwrotowi podmiotowi, który udzielił zniżki.

Przystąpienie do programu podmiotów innych niż instytucje podległe właściwym ministrom będzie następowało na podstawie porozumienia zawieranego z ministrem

właściwym do spraw rodziny. Porozumienie będzie mógł zawrzeć także właściwy miejscowo wojewoda.

Minister lub wojewoda zostanie upoważniony do udzielenia odmowy w zakresie przystąpienia do programu albo usunięcia z programu podmiotu, w szczególności ze względu na sprzeczność oferowanych dóbr lub usług z celem programu.

Instytucja podległa właściwemu ministrowi zapewniająca rodzinom wielodzietnym uprawnienia na podstawie niniejszego programu oraz podmiot, który przystąpił do programu uzyska prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych związanych z promocją działalności na rzecz rodzin wielodzietnych.

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia zadań wynikających z realizacji programu.

Program oraz koszt jego obsługi przez gminy oraz ministra właściwego do spraw rodziny, w zakresie w jakim dotyczy podmiotów podległych właściwym ministrom, będą finansowane ze środków z budżetu państwa na realizację pomocy społecznej.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):

- a) Forum Związków Zawodowych,
 - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
 - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
- a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Konfederacją Lewiatan,
 - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
 - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany członkom Zespołu do spraw Karty Dużej Rodziny, powołanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w skład którego wchodzi przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP oraz przedstawiciel Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus”. Projekt zostanie ponadto przesłany do konsultacji z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodące: MPiPS, Współpracujące: [redacted]</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Elżbieta Seredyn – Podsekretarz Stanu w MPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Katarzyna Hołownia, tel. 22 529 06 64 Aleksandra Brodzka-Jędrzejczak, tel. 22 529 06 69</p>	<p>Data sporządzenia 4 lutego 2014 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac Rady Ministrów RD294</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji programu. Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, zarówno przez właściwych ministrów, jak i przez inne podmioty, w tym niepubliczne, które mogą zapewnić rodzinom wielodzietnym szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie przewiduje, że dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej będzie przyznawana przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta Karta. Na podstawie Karty członkowie rodziny wielodzietnej będą mogli skorzystać z wprowadzonych programem uprawnień, w tym zniżek za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom (między innymi instytucji wystawienniczych, muzeów, parków narodowych, rezerwatów przyrody, obiektów i urzędzeń sportowo-rekreacyjnych). Członkowie rodzin wielodzietnych będą mieli możliwość korzystania z szerokiego katalogu oferty kulturalnej, oświatowej, rekreacyjnej czy transportowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

We Francji tego typu mechanizm funkcjonuje już od 1921 r. i w pierwszej kolejności przyznawał rodzinom wielodzietnym zniżki na bilety kolejowe. Obecnie rodziny wielodzietne korzystają z następujących redukcji cen biletów kolejowych we Francji:

- 75 % zniżki dla każdego członka rodziny z sześciorgiem (i więcej) dzieci
- 50 % zniżki dla każdego członka rodziny z pięciorgiem dzieci
- 40% zniżki dla każdego członka rodziny z czworgiem dzieci
- 30% zniżki dla każdego członka rodziny z trojgiem dzieci
- 30% zniżki na przejazd w drugiej klasie dla rodziców, którzy wychowali pięcioro (i więcej)

Poza tym, posiadacze karty dużej rodziny cieszą się wieloma innymi zniżkami, m.in. 5% w sklepach C&A, 10% zniżki w sklepach Intermarché/Ecomarché (w przypadku jednoczesnego posiadania karty stałego klienta), 10% na zakupy w Auchan związane z narodzinami trzeciego dziecka (oferta jednorazowa), 5% w sieci

sklepów obuwniczych Beryl Chaussures, 15% na wstęp do Disneylandu, i inne. Niewątpliwie jednak najistotniejszymi zniżkami są te oferowane przez koleje SNCF; z tego też powodu kartę otrzymuje się po wypełnieniu odpowiedniego formularza na stronie internetowej SNCF i opłaceniu 19 EUR. Karta jest ważna przez trzy lata. Rząd francuski jedynie częściowo finansuje koszty ponoszone przez SNCF związane z udzielaniem zniżek rodzinom wielodzietnym. W 2008 r. dotacja z tego tytułu wyniosła 70 mln EUR. Oszczędności na wydatkach na bilety kolejowe dla rodzin wielodzietnych są niebagatelne.

Źródło: fragment ekspertyzy pt. Propozycja wprowadzenia Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Łukasz Hardt (str.7). Więcej informacji o karcie francuskiej dostępnych jest na <http://vosdroits.service-public.fr/F15292.xhtml>

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rodziny wielodzietne	3,4 mln osób	GUS- NSP 2011	Umożliwienie korzystania z uprawnień (zniżek oraz innych dóbr i usług) na poziomie ogólnokrajowym oferowanym przez instytucje podległe właściwym ministrom oraz podmioty inne niż instytucje podległe właściwym ministrom. Wykazy z uprawnieniami prowadził będzie minister właściwy do spraw rodziny.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został przygotowany przy współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, które wprowadziły na swoim terenie kartę dużej rodziny, a także przedstawicielami resortów, Prezydenta RP i organizacji pozarządowej Związek Dużych Rodzin Trzy Plus. Projekt rozporządzenia zostanie przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):
 - a) Forum Związków Zawodowych,
 - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
 - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
 - a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Konfederacją Lewiatan,
 - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
 - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany członkom Zespołu do spraw Karty Dużej Rodziny, powołanego

przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w skład którego wchodzi przedstawiciele samorządu terytorialnego, przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP oraz przedstawiciel Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus”. Projekt zostanie ponadto przesłany do konsultacji z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	42,4	4,4	4,4	4,4	4,4	17,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	99,9
budżet państwa	42,4	4,4	4,4	4,4	4,4	17,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	99,9
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	42,4	4,4	4,4	4,4	4,4	17,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	99,9
budżet państwa	42,4	4,4	4,4	4,4	4,4	17,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	99,9
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	<p>Program oraz koszt jego obsługi będzie finansowany z przewidywanego zwiększenia środków na pomoc społeczną. Podział środków budżetu państwa dla gmin będzie dokonywany przez wojewodów.</p> <p>Szacuje się, że wprowadzenie w 2014 r. Karty będzie wiązać się ze wzrostem wydatków budżetu państwa w pierwszym roku funkcjonowania rządowego programu dla rodzin wielodzietnych o ok. 42,4 mln zł, z tego:</p> <p>1) obsługa programu w zakresie wydania Karty będzie wiązać się z kosztami z budżetu państwa w wysokości ok. 41,4mln zł na obsługę administracyjną w gminach (jednostkowe wydatki rzeczowe na poniższe elementy ustalono na podstawie internetowego rozpoznania rynku):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszt drukarki umożliwiającej drukowanie Kart analogowych: ok. 5 500 zł dla każdej gminy (dla gmin powyżej 300 tys. - 2 drukarki, dla m.st. Warszawy - 3 drukarki), razem 13,7 mln zł, - koszt oprogramowania do drukarek do plastikowych Kart ok. 1,5 tys. dla każdej gminy, razem: 3,7 mln zł, - koszt tonera do drukarek: (ok. 149 zł 1 toner wystarcza na wydruk ok. 200 Kart), razem 2,5 mln zł, - koszt blankietu Kart: ok. 0,30zł / 1 szt. * 3,4 mln Kart, razem 1 mln zł, - koszt hologramu drukowanego centralnie przez zakład wydawniczo-poligraficzny
---------------------	--

podległy MPiPS: ok. 0,05 gr/ 1 szt. * 3,4 mln Kart, razem 0,2 mln zł,

- koszt wynagrodzenia pracowników w gminie na podstawie poziomu wynagrodzeń pracowników realizujących świadczenia rodzinne (które są istotnym instrumentem wsparcia rodzin z dziećmi) - 10 min. na przyjęcie wniosku przez pracownika w gminie (dla gmin powyżej 300 tys. mieszkańców - 2 pracowników, w m.st. Warszawa - 3 pracowników) w związku z wydrukiem Kart * 3,4 mln kart, razem 20,3 mln zł;

2) zadeklarowanie dotychczas przystąpienia do programu 4 resortów będzie wiązało się z kosztami z budżetu państwa w wysokości **ok. 1 mln zł**, biorąc pod uwagę zaproponowane przez właściwych ministrów zniżki w opłatach za wstęp rodzin wielodzietnych do podległych im instytucji:

a)	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	– 0,03 mln zł,
b)	Minister Środowiska	– 0,4 mln zł,
c)	Minister Sportu i Turystyki	– 0,5 mln zł,
d)	Minister Obrony Narodowej	– 0,06 mln zł.

Skutki finansowe w zakresie zniżek zaproponowanych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministra Spraw Wewnętrznych wystąpią w momencie wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1138, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 268, z późn. zm.). Szacuje się, że wyniosą one:

– Minister Infrastruktury i Rozwoju	– 139,8 mln zł,
– Minister Spraw Wewnętrznych	– 5,2 mln zł.

W latach 2015-2018 wydatki budżetu państwa wyniosą **4,4 mln zł**, z czego:

- a) **3,4 mln zł** - koszty obsługi wydruku Kart i wydanie ok. 300 tys. Kart (dla nowych rodzin oraz duplikatów),
- b) **1 mln zł** na przystąpienia do programu wskazanych wyżej 4 resortów.

W 2019 r. wydatki budżetu państwa wyniosą **17,9 mln zł**, z tego:

- a) **ok.16,9 mln zł** w związku z wydrukiem i wydaniem ok. 2,2 mln Kart (wymiana Kart dla dzieci wychowywanych w rodzinach wielodzietnych),
- b) **1 mln zł** na przystąpienia do programu wskazanych wyżej 4 resortów.

W latach 2020-2023 wydatki budżetu państwa wyniosą **4,4 mln zł**, z czego:

- a) **3,4 mln zł** - koszty obsługi wydruku Kart i wydaniem ok. 300 tys. Kart

	(dla nowych rodzin oraz duplikatów), a) 1 mln zł na przystąpienia do programu wskazanych wyżej 4 resortów.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł przyjętych do obliczeń założeń	Źródło danych: - liczba osób w rodzinach wielodzietnych – GUS, NSP 2011 - wydatki związane z przyznaniem zniżek – inne resorty.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	1	1	1	1	1	1	11
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana uchwała nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

W pierwszym roku gminy będą musiały obsłużyć ok. 600 tys. wniosków o wydanie Karty, wydając ok. 3,4 mln Kart,
www.inforlex.pl

a w latach następnych o ok. 300 tys. Kart (dla nowych rodzin i duplikatów), natomiast po 5 latach będzie wymiana Kart dla dzieci wychowywanych w rodzinach wielodzietnych (ok. 2,2 mln Kart). Dla celów programu gminy będą mogły wykorzystać komputery z możliwością rejestracji wizerunku i skanery, które zostały im przekazane w użyczenie przez Ministra Spraw Wewnętrznych w ramach wdrażania projektu pl.ID. Sprzęt zakupiony w ramach projektu przeznaczony jest do celów związanych z realizacją zadań z zakresu ewidencji ludności, dowodów osobistych i aktów stanu cywilnego. Przewiduje się, że Karty drukować będzie gmina.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana uchwała nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Proponowane rozwiązania sprzyjają popularyzacji modelu rodziny wielodzietnej Informatyzacja wpłynie na wzrost przychodów sektora teleinformatycznego o ok. 3,7 mln zł.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Narzędziem identyfikującym rodziny wielodzietne stanie się Karta, wydawana bezpłatnie na wniosek osoby uprawnionej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Karta będzie narzędziem zindywidualizowanym. W celu odpowiedniego jej zabezpieczenia zostanie na niej umieszczone zdjęcie członka rodziny wielodzietnej, jej imię i nazwisko, liczba dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej, którym przysługują uprawnienia na podstawie programu, numer Karty, termin jej ważności oraz logo programu, a także hologram, który będzie drukowany centralnie. Zmiana danych osobowych członka rodziny wielodzietnej wymagać będzie wydania jej duplikatu. Program będzie realizowany przy współudziale gminy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Liczba wydanych Kart – 3,4 mln w 2014 r. Ewaluacja zostanie przeprowadzona po dwóch latach funkcjonowania rozwiązania. Na podstawie sprawozdawczości przekazywane będą informacje na temat liczby wydanych Kart, liczby dzieci i liczby rodzin oraz wydatków na ten cel.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)